

DATOS IDENTIFICATIVOS

Práctica Penal II

Materia	Práctica Penal II			
Código	P04M110V01202			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Pontevedra			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Mosquera, Marta			
Profesorado	Area Torres, Fernando Artime Cot, Eloy García Mosquera, Marta Grande Seara, Pablo Martínez Cochón, Isabel			
Correo-e	mmosquera@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia es la continuación de su homóloga Práctica Penal I, y en ella se estudian los recursos en el proceso penal, la tipología de procesos penales, algunas nociones sobre cooperación internacional en materia penal, así como ciertos aspectos penales sustantivos.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdiccional.
C5	Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.
D2	Capacidade de xestión da información

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Capacidade de argumentar xurídicamente e interpretar criticamente a normativa penal e procesal penal	A2 A4 B2 B3 C3 C4 C8 C10 D2
Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de xeito multidisciplinar	A2 A4 B2 B3 B5 C2 C3 C4 C5 C8 C10 C14
Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal	A4 B2 B3 C4 C10 C13

Contidos

Tema	
BLOQUE I	DEREITO PENAL SUSTANTIVO
TEMA I. A CULPABILIDADE	Causas de exención e atenuación da culpabilidade
TEMA II. A PUNIBILIDADE.	Supostos de exclusión da punibilidade
TEMA III. CAUSAS DE XUSTIFICACIÓN: LEXITIMA DEFENSA E ESTADO DE NECESIDADE	As causas de xustificación. A lexítima defensa. O estado de necesidade.
TEMA IV. ITER CRIMINIS	Actos preparatorios e actos executivos. A tentativa. O desistimento.
TEMA V. AUTORÍA E PARTICIPACIÓN	A autoría. A participación.
TEMA VI. RESPONSABILIDADE PENAL DOS MENORES.	Principios informadores da Lei 5/2000. Responsabilidade penal dos menores e medidas comprendidas na Lei.
BLOQUE II	
DEREITO PROCESUAL PENAL	
Tema VII.- OS RECURSOS NO PROCESO PENAL.	1.- Clasificación dos recursos no proceso penal. 2.- Recursos de reforma e súplica. 3.- Recurso de apelación 4.- Recurso de queixa 5.-Recurso de casación. 6.- Recurso de revisión. 7.- Recurso de anulación. 8.- Recurso de amparo.

1- PROCEDEMENTO PARA O XUÍZO SOBRE DELITOS LEVES.

2.- O PROCEDEMENTO ABREVIADO.-

2.1.- Fase de Investigación: Dilixencias previas

2.1.1 Intervención do Ministerio Fiscal. Defensa do imputado, prexudicados e ofendidos polo delito. Responsables civís.

2.1.2.- Sustanciación da fase de dilixencias previas.

Recoñecemento dos feitos e sentenza de conformidade.

2.1.3.- Conclusión das dilixencias previas

2.2.- Fase intermedia.-

2.2.1.- Traslado e alegación é das partes acusadoras

a) Dilixencias complementarias

b) Sobreseimiento das actuacións

c) Apertura de Xuízo oral e escritos de acusación

2.3.- Apertura de xuízo oral.- Escrito de defensa

2.3.1 .- Rebeldía do acusado

3.- Fase de xuízo oral.-

3.1.- Admisión de Probas

3.2.- Celebración de xuízo oral

3.3.- Conformidade do acusado no xuízo oral

3.4.- Especial referencia á fase preliminar no acto de xuízo oral

3.5.- Práctica da proba

3.6.- Conclusións definitivas

3.7.- Sentenza

4.- Segunda instancia

3-PROCEDEMENTO POR DELITOS GRAVES. SUMARIO

3.1.- Fase de Instrución ou de sumario.

a).- Especial referencia ao Auto de procesamento

b).- Indagatoria

3.2.- Fase intermedia. Sobreseimiento

3.3.- Fase de xuízo oral.

a).- traslado da causa para instrución

b).- Artigos e previo pronunciamiento e conclusións provisionais das partes.

Conformidade do acusado

c).- Acto de Xuízo oral. Práctica da proba.-

Análise do Art. 730 da LECrim.

3.4.- Recursos

Tema IX.- PROCESOS PENAIS ESPECIAIS.

1.- ENXUIZAMENTO RÁPIDO DE DELITOS.

2.- TRIBUNAL DE XURADO

2.1.- Competencia.-

2.2.- Composición do Tribunal do Xurado

2.3.-Fase de Instrución.

2.4.- Fase Intermedia.

a) Escritos de Cualificación provisional

b) Audiencia Preliminar

c) Sobreseimento

2.5.- Fase de xuízo oral.

a).- Funcións do Maxistrado Presidente.

b)- Formulación de cuestións previas.

c)- Constitución do Tribunal do Xurado.- Disolución anticipada de Xurado

d)- Conformidade do acusado

e)- Celebración de xuízo oral

2.6.- O veredicto.

a) Determinación do seu obxecto

b) Deliberación

2.7.- Sentenza.

2.8.- Recursos.

3.- PROCESO PENAL DE MENORES.

3.1.- Ámbito de aplicación.

3.2.- Expediente de reforma.

3.3.- Fase de audiencia.

4.- PROCESO POR ACEPTACIÓN DE DECRETO.

5.- PROCEDEMENTO DE DECOMISO AUTÓNOMO.

6.- ESPECIALIDADES PROCESALES EN MATERIA DE VIOLENCIA DE XÉNERO.

7.- OUTROS PROCESOS PENAIS ESPECIAIS:

7.1.- Proceso por delito privado.

7.2.- Enjuiciamiento de delitos cometidos por medios o soportes de comunicación.

7.3.- Procesos contra Senadores y Diputados.

8.- A MEDIACIÓN PENAL

Tema X.- COOPERACION XURIDICA INTERNACIONAL EN MATERIA PENAL.

1.- Espazo de liberdade, seguridade e xustiza.

2.- Orde Europea de Detención e Entrega.

3.- Proba transnacional.

4.- Outros instrumentos de cooperación. Eurojust e Europol.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	46	102	148
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	As sesións presenciais do Master dedicaranse, fundamentalmente, ao estudo de casos e debate de conclusións. Iso se complementará co traballo autónomo que o alumnado debe dedicar á preparación destes casos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Con ocasión das sesións presenciais do Master, o profesorado atenderá ao alumnado de forma personalizada ao efecto de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico.

Avaliación

Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Seminario Valorarase a asistencia regular do alumnado aos seminarios e a súa participación nos debates que se entablen na clase	20	A2 B2 C2 A4 B3 C3 B5 C4 C5 C8 C10 C13 C14
Exame de preguntas obxectivas Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. O alumnado seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	A2 B2 C2 B3 C3 C4 C5 C10
Práctica de laboratorio Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da asignatura.	40	A2 B2 C2 D2 A4 B3 C3 C4 C5 C10 C13

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado ou avaliada polo sistema de avaliación continua, o alumnado deberá asistir, polo menos, a un 75% das clases presenciais.

Primeira oportunidade de exame:

- O alumnado que se somete a avaliación continua será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%).
- Para o alumnado que non se somete a avaliación continua, ou que quede excluído do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

Segunda oportunidade de exame:

- No exame de xullo o alumnado que se sometera ao sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivera no curso.
- Para o alumnado que non se somete a avaliación continua, ou que quede excluído do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- LUZÓN PENA, D., **Lecciones de Derecho Penal. Parte general**, 3, Tirant lo Blanch, 2016
- MUÑOZ CONDE, F.; GARCÍA ARÁN, M., **Derecho Penal. Parte general**, 10, Tirant lo Blanch, 2019
- MIR PUIG, S., **Derecho Penal**, 10, Reppertor, 2015
- QUINTERO OLIVARES, G. (Dir.), **Comentarios al Código Penal Español, 2 vols.**, 7, Aranzadi, 2016
- AA.VV., **Practicum Procesal Penal 2017**, 1, Aranzadi, 2017
- MORENO CATENA, V.; CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho Procesal Penal**, Tirant lo Blanch, última edición
- MONTERO AROCA, J.; GÓMEZ COLOMER, J.L.; BARONA VILAR, S.; ESPARZA LEIBAR, I.; ETXEBERRIA GURIDI, J., **Derecho Jurisdiccional III. Proceso Penal**, Tirant lo Blanch, última edición
- GIMENO SENDRA, V., **Derecho Procesal Penal**, Civitas, última edición
- ALONSO-CUEVILLAS Y SAYROL, J. (Dir.), **El nuevo proceso penal tras las reformas de 2015**, Atelier, 2016
- CUGAT MAURI, M; BAUCCELLS LLADÓ, J.; AGUILAR ROMO, M., **Manual de litigación penal. Materiales para la prueba de acceso a la profesión de abogado**, Tirant lo Blanch, 2017
- PINA TORRES, G.E., **El desistimiento en la tentativa y el delito imposible**, JM Bosch Editor, 2019
- GRECO, L., **Complicidad a través de acciones neutrales: la imputación objetiva en la participación**, Hammurabi, 2018
- GARCÍA PÉREZ, O., **Las medidas y su ejecución en el sistema de justicia penal juvenil**, Tirant lo Blanch, 2019
- VVAA, **Comentarios a la ley reguladora de la responsabilidad penal de los menores**, Civitas, 2019

Bibliografía Complementaria

LUZÓN CUESTA, J.M., **Compendio de Derecho Penal. Parte general (Adaptado al programa de la oposición a ingreso en las carreras judicial y fiscal)**, 25, Dykinson, 2019

MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, J.A., **Comentario a la Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores**, Bosch, 2016

DÍAZ CORTÉS, L.M., **Derecho Penal del Menor. Una aproximación a su estudio**, Ratio Legis, 2015

PÉREZ DEL VALLE, C., **Lecciones de Derecho Penal. Parte general**, 2, Dykinson, 2018

ZUGALDÍA ESPINAR, J.M. (Dir.), **Lecciones de Derecho Penal. Parte general**, 4, Tirant lo Blanch, 2019

MORENO CATENA, V., (Dir.), **El proceso penal. Doctrina, jurisprudencia y formularios (5 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2000

CONDE-PUMPIDO FERREIRO, C., **Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Criminal y otras leyes del proceso penal (6 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2004

PEDREIRA GONZÁLEZ, F. M^a, **En defensa del indulto**, Tirant lo BLanch, 2020

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Práctica Penal I/P04M110V01105

Outros comentarios

Para o adecuado seguimento das clases é preciso dispoñer dos textos legais vixentes da Lei de Enxuízamento Criminal e do Código Penal.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Dende o momento da suspensión das sesións presenciais do Master as metodoloxías docentes que se utilizarán, tanto para a docencia teórica como práctica, son:

- FAITIC e correo electrónico: o profesorado da materia proporciona ó alumnado, a través desta plataforma de teledocencia ou do correo electrónico, diverso tipo de materiais (presentación, esquemas, casos prácticos, exercicios, lecturas recomendadas, etc.) que lles permitan preparar os contidos correspondentes. A través destes mesmos medios o alumnado tamén pode realizar ou entregar os exercicios e actividades que lles sexan requiridos.

- AULAS VIRTUAIS: A través das aulas virtuais do Campus Remoto da Universidade de Vigo, o profesorado impartirá seminarios de xeito análogo á docencia presencial, polo que se dedicarán, fundamentalmente, ao estudo de casos e debate de conclusións. Iso se complementará co traballo autónomo que o alumnado debe dedicar á preparación destes casos. A impartición destes seminarios será comunicada oportunamente ó alumnado e adaptarse ás datas e horarios que estaban fixados no cronograma da materia.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

O profesorado atenderá ó alumnado de forma personalizada aos efectos de aclarar dúbidas ou compartir impresións sobre os contidos da materia ou outras cuestións de carácter académico. Estas titorías desenvolveranse fundamentalmente a través de correo electrónico. De ser o caso, tamén se poderán realizar titorías colectivas a través das aulas virtuais.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Co fin de alterar o menos posible o sistema de avaliación que esta previsto na guía docente da materia, o sistema de avaliación no caso de docencia mixta ou non presencial será o seguinte:

- Resultado da avaliación continua, que representará o 20% da nota final. Neste apartado valorarase a asistencia e participación en clase do alumnado ata a data de suspensión da docencia presencial, así coma a realización e entrega das actividades avaliábeis que lles sexan encargadas polo profesorado (exercicios, respostas a cuestionarios, casos prácticos,

etc.).

- Test teórico-práctico, que representará o 40% da nota final. Esta proba test realizarase de xeito virtual, a través da plataforma Faitic, na data e hora prevista nos horarios da materia.

- Resolución dun suposto práctico, que representará o 40% da nota final. Esta proba tamén se realizará na data e hora prevista nos horarios da materia e consistirá na resolución nun tempo limitado dun suposto práctico que se lle fará chegar ó alumnado a través da plataforma Faitic; e que una vez realizado, deberán remitir ó profesorado polo mesmo medio. Para a realización desta proba daránselle no seu momento ó alumnado as instrucións oportunas.

No caso do alumnado que opte por non seguir a avaliación continua (por non ter asistido ás sesións presenciais nin entregar as actividades avaliadas encargadas) o sistema de avaliación consistirá na realización dunha proba test teórico-práctica, que suporá o 50% da nota final; e na resolución dun suposto práctico, que representará outro 50% da nota final. Ámbalas dúas probas se levarán a cabo da mesma forma e na mesma data indicada anteriormente.

Este mesmo sistema de avaliación seguirase tamén, no seu caso, para a segunda oportunidade de exame (convocatoria de xullo).

Nesta segunda oportunidade de exame, o alumnado poderá conservar a nota obtida naquelas partes da avaliación que tivera aprobadas (avaliación continua, proba test ou caso práctico), polo que se manterían os mesmos porcentaxes na avaliación. Noutro caso, o sistema de avaliación consistirá na realización dunha proba test teórica-práctica, que suporá o 50% da nota final; e na resolución dun suposto práctico, que representará outro 50% da nota final. Ámbalas dúas probas se levarán a cabo na data fixada oficialmente.
